

Министарство просвете
Београд,
Немањина 22-26

Предмет: Рецензија уџбеничког комплекта за наставу из предмета Техника и технологија за 5. разред основне школе.

Аутори уџбеника: Милан Санадер, Гордана Санадер и Марија Бокчић

Аутори Материјала за конструкторско обликовање: Милан Санадер и Гордана Санадер

I Подаци о рецензенту:

Име и презиме: Радмила Дедовић, професор технике и информатике
Матична установа: ОШ „Милена Павловић Барили”, Београд
Адреса становања: Металска 50
ЈМБГ: 2811963727211
Имејл: dedovicrada@gmail.com

II О уџбеничком комплекту Техника и технологија за 5. разред основне школе

Уџбенички комплет Техника и технологија за 5. разред чини:

Уџбеник – 130 страна формата А4 у боји

Материјал за конструкторско обликовање

О Уџбенику

Аутори су у Уџбенику изложили пет тема у оквиру предмета Техника и технологија

1. Животно и радно окружење
2. Саобраћај
3. Техничко цртање
4. Ресурси и производња
5. Од идеје до реализације

Тема **„Животно и радно окружење“** представља значајну и функционално осмишљену целину у уџбенику Техника и технологија за 5. разред основне школе. Садржаји су усмерени на постепено увођење ученика у свет технике и технологије, упознавање са њиховим значајем у свакодневном животу, различитим гранама технике, занимањима, организацијом и безбедношћу рада, као и са основама примене дигиталних уређаја и дигиталне комуникације. Област је садржајно обимна и обухвата више међусобно повезаних тема: појам и значај технике и технологије, главне гране технике, занимања у области технике и технологије, организацију рада у кабинету, заштиту на раду, дигиталне уређаје и системе и дигиталну комуникацију. Оваква структура

омогућава ученику да постепено изграђује слику о техничком окружењу у којем живи и ради и да уочи повезаност технике, технологије, науке, рада и свакодневног живота.

Тема **„Саобраћај“** представља тематски добро заокружену и садржајно богату целину која ученике постепено уводи у разумевање значаја саобраћаја у свакодневном животу. Садржаји су организовани логичним редоследом: од настанка и историјског развоја саобраћаја, преко врста саобраћаја и саобраћајних средстава, професија у саобраћају и правила безбедног понашања, до саобраћајне културе и примене дигиталних технологија.

Тема **„Техничко цртање“** представља важну и логично конципирану целину у настави Технике и технологије. Садржаји су усмерени на постепено упознавање ученика са основним појмовима, прибором, правилима и поступцима техничког и геометријског цртања, као и на развијање способности да се замишљени или постојећи предмет прикаже графички и прецизно.

Кроз тему **„Ресурси и производња“** поступно се уводе и објашњавају појмови као што су природни ресурси, енергија, сировине, материјали и производи. Природни ресурси су веома важни за живот човека јер нам обезбеђују енергију и материјале неопходне за израду различитих предмета. Енергија може потицати из обновљивих и необновљивих извора, при чему је важно што више користити обновљиве изворе и чувати животну средину. Материјали могу бити природни и вештачки, а њихова својства одређују начин на који се користе и обрађују. Зато је важно добро познавати својства материјала и одговорно користити природне ресурсе како бисмо сачували природу и обезбедили њихово коришћење и будућим генерацијама.

У последњој теми **„Од идеје до реализације“** објашњен је пут од идеје преко плана и техничке документације до одабира материјала и алата, како би се добио функционални производ. Објашњен је појам алгоритма од идеје до реализације, израда техничке документације, израда предмета и модела, али и значај презентовања готовог производа. Сваки производ настаје од идеје, а да би идеја постала готов производ, потребно је добро планирање и организован рад. Од прикупљања информација, скицирања и избора најбољег решења, преко израде техничке документације, избора материјала и алата, долази се до саме израде предмета или модела. Током рада важно је рационално користити материјал, правилно користити алате и поштовати мере безбедности. Након израде потребно је проверити квалитет, исправити грешке и размислити о могућностима унапређења. За успешну реализацију пројекта важни су знање, прецизност, одговорност, креативност и сарадња.

Посебно занимљив део представљају квизови и истраживачки изазови, којима се приступа помоћу QR-кодова, а помоћу којих је ученицима на веома интересантан и креативан начин омогућено да провере и примене научено градиво.

О Материјалу за конструкторско обликовање

Материјал чине:

Упутство – 32 стране формата А4 у боји

Материјал – готови елементи и полупроизводи

О упутству

Материјал за конструкторско обликовање представља упутство за практични део наставе предмета Техника и технологија у оквиру кога ученици примењују усвојена теоријска знања кроз израду модела, макета и предмета, развијају мануелне вештине и вештине коришћења алата.

Аутори су у Упутству материјала за конструкторско обликовање кроз девет примера описали Програмом предвиђене израде и обликовање предмета, модела и макета:

1. **Макета кружне раскрснице**
2. Пример израде предмета од папира – **Кутија**
3. Пример израде предмета од текстила – **Штитник за угао књиге**
4. Пример израде предмета од коже – **Новчаник за ситан новац**
5. Пример израде модела од дрвета – **Модел држача саксије**
6. Обликовање производа од папира - **Кутија за поклон**
7. Обликовање производа од текстила – **Футрола за маказе**
8. Обликовање производа од коже - **Привезак**
9. Обликовање производа од дрвета – **Модел стола**

Ово упутство је осмишљено као практична подршка ученицима у изради различитих предмета и модела од папира, текстила, коже и дрвета. Кроз јасно организоване примере ученици се постепено упознају са поступком израде, од избора материјала и припреме за рад, до обликовања, спајања и завршне обраде производа.

Упутство обухвата израду конкретних предмета као што су кутија, штитник за угао књиге, новчаник за ситан новац, држач саксије, кутија за поклон, футрола за маказе, привезак и модел стола, као и макету кружне раскрснице. На тај начин ученици могу да примене знања о различитим материјалима и поступцима обраде и да развијају практичне вештине.

Посебна вредност упутства су странице за скицирање и саставница, које ученицима омогућавају да самостално планирају и документују свој рад. Садржај је прегледно распоређен, а задаци су прилагођени постепеном развијању прецизности, креативности, самосталности и одговорности.

У целини, упутство успешно повезује теоријска знања са практичним радом и подстиче ученике да самостално осмишљавају, израђују и унапређују различите производе. Оно представља користан додатак настави технике и технологије и пружа добру основу за развијање практичних и стваралачких способности ученика.

О материјалу

Материјал за конструкторско обликовање за 5. разред основне школе пажљиво је одабран како би ученицима омогућио успешно извођење планираних практичних радова. Комплет садржи упутство, папир, штампани папир, текстил – филц, еко-кожу, дрвени фурнир, конач и алку као готов део.

Различити материјали омогућавају ученицима да упознају њихова својства и примене одговарајуће поступке обраде. Материјал је припремљен у одговарајућим количинама и димензијама, што олакшава рад и омогућава рационално коришћење материјала.

Овако припремљен комплет представља добру основу за практичан и самосталан рад ученика. Кроз израду предмета ученици развијају прецизност, креативност, стрпљење, одговорност и моторичке вештине, а истовремено примењују знања стечена на часовима технике и технологије. Материјал је функционалан, прегледно специфициран и примерен узрасту ученика, те успешно повезује теоријска знања са практичном применом.

III ЗАКЉУЧАК РЕЦЕНЗЕНТА

Уџбенички комплет за наставу предмета Техника и технологија за 5. разред

Овај уџбеник нас кроз различите области технике и технологије упознаје са значајем технике у свакодневном животу и раду. Ученик стиче основна знања о техници, технологији, саобраћају, дигиталним уређајима и комуникацији, као и о различитим занимањима и правилној организацији рада.

Посебна пажња посвећена је техничком цртању, где се ученици упознају са форматима, размерама, врстама линија, геометријским цртањем и котирањем. Кроз област ресурса и производње ученици сазнају о природним ресурсима, енергији, материјалима, њиховим својствима и примени, као и о поступцима њихове прераде и обраде. Значајно место заузимају и безбедност при раду, заштита животне средине, правилно управљање отпадом и рециклажа.

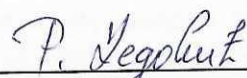
У последњем делу ученици упознају цео процес настанка производа – од идеје, преко прикупљања информација, скицирања и израде техничке документације, до избора материјала, ручне обраде, израде и провере готовог предмета или модела. Посебно се развијају креативност, прецизност, самосталност, одговорност и способност тимског рада.

Целокупан садржај повезује теоријска знања са практичним радом и подстиче ученике да научено примењују у свакодневном животу. На тај начин ученици развијају техничку писменост, правилан однос према раду, материјалима и природним ресурсима, као и свест о значају очувања животне средине. Уџбеник представља добру основу за разумевање технике и технологије и за развијање знања и вештина које су важне за даље школовање и живот.

На основу наведеног препоручујем да се **уџбенички комплет за наставу из предмета Техника и технологија за 5. разред основне школе аутора уџбеника Милана Санадера, Гордане Санадер и Марије Бокчић и аутора Материјала за конструкторско обликовање Милана Санадера и Гордане Санадер** прихвати и уведе у наставу предмета Техника и технологија за 5. разред основне школе.

У Београду,
5. октобра 2026. године

Рецензент:

Радмила Дедовић